

دفترچه جامع راهنمای معاملات فیزیکی

فهرست

تاریخچه	۴
تعریف بازار فیزیکی	۵
تابلوها، عرضه‌کنندگان و تولیدکنندگان در بازار فیزیکی	۵
عرضه‌کنندگان و تولیدکنندگان بازار فیزیکی	۵
مزایای معاملاتی در بازار فیزیکی برای خریدار	۶
مزایای معاملاتی در بازار فیزیکی برای عرضه‌کننده	۶
سه‌گام مهم فعالیت در بازارهای بورس انرژی ایران	۷
قوانین و مقررات اختصاصی بورس انرژی ایران	۷
فرایند پذیرش کالای اصلی در شرکت بورس انرژی ایران	۷
فرایند پذیرش کالای مشابه در شرکت بورس انرژی ایران	۷
ضوابط عمومی انجام معامله	۸
انواع قراردادهای قابل معامله در بازار فیزیکی بورس انرژی ایران	۸
اینکوترمز (International Commercial Terms)	۹
روش‌های انجام معامله در بورس انرژی ایران	۱۰
موعد انتشار اطلاعیه عرضه فرآورده‌های هیدروکربوری در بازار فیزیکی	۱۰
اقدامات قبل از معامله (برای عرضه‌کنندگان)	۱۱
موارد ذکر شده در اطلاعیه عرضه فرآورده‌های هیدروکربوری بازار فیزیکی	۱۱
مراحل انجام معاملات بازار فیزیکی به روش حراج حضوری	۱۲
مهلت تسویه معاملات بازار فیزیکی	۱۳
انواع روش‌های تسویه عرضه‌های بازار فیزیکی	۱۳
مراحل تسویه در بورس انرژی ایران	۱۴
تکات مربوط به جرائم تسویه با تاخیر	۱۴

تاریخچه

شرکت بورس انرژی ایران به عنوان چهارمین و آخرین بورس کشور در سال ۱۳۹۱ تأسیس گردید. بورس انرژی ایران از این تاریخ تاکنون مأموریت خود را ایجاد دسترسی غیرتبعیض آمیز و منصفانه عموم به بسترهای معاملاتی دانسته و در همکاری با مجموعه‌های وزارت نفت، وزارت نیرو و شرکت‌های تابعه آنها در حوزه تولید و عرضه بستری برای معاملات انواع حامل‌های انرژی بر اساس عرضه و تقاضا فراهم کرده است.

تعریف بازار فیزیکی

بازار فیزیکی بورس انرژی ایران بستری برای دادوستد انواع فرآورده‌های هیدروکربوری و سایر حامل‌های انرژی است. بازار فیزیکی شامل دو رینگ داخلی و بین‌الملل است که کالاهای پذیرفته‌شده بسته به مصارف داخلی یا صادراتی در این دو رینگ معامله می‌شوند. نحوه معامله هر یک از فرآورده‌ها در بازار فیزیکی با یک‌دیگر متفاوت بوده و در قالب قراردادهایی از جمله قرارداد نقدی، نسبه، سلف و قرارداد کشف پرمیوم دادوستد می‌شوند. معاملات صورت گرفته در این بازار منجر به تحویل فیزیکی کالا می‌گردد.

تابلوه‌ها، عرضه‌کنندگان و تولیدکنندگان در بازار فیزیکی

تابلوه‌ها

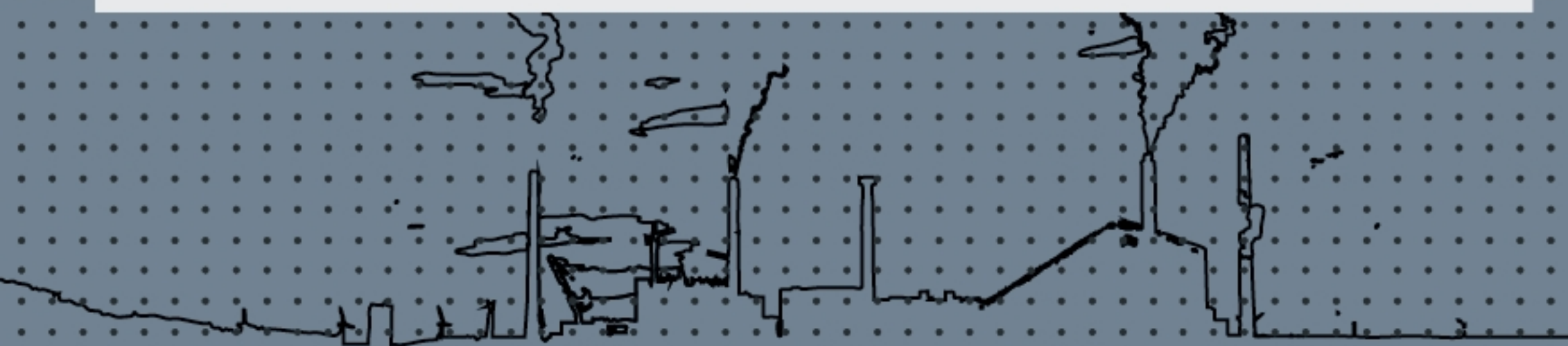
سایر حامل‌های انرژی

نفت و گاز

برق

عرضه‌کنندگان و تولیدکنندگان بازار فیزیکی

شرکت‌های ملی نفت ایران، ملی گاز ایران، ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت‌های پالایش نفت (نفت ستاره خلیج فارس، اصفهان، شازند و ...)، شرکت‌های پتروشیمی (بوعلی سینا، تبریز و ...)، شرکت‌های تولیدکننده یوتیلیتی و فرآورده‌های پائین‌دستی (فولاد، ذوب آهن، صنایع شیمیایی و...) و سایر (آب و فاضلاب و ...) هستند.

مزایای معاملاتی در بازار فیزیکی برای خریدار

- ✓ امکان معامله انواع قراردادهای نقدی، نسیه، سلف و کشف پرمیوم.
- ✓ امکان وجود انواع شیوه‌های تسویه از جمله نقدی، خارج از پایاپای، شرایطی، چند مرحله‌ای و با تضامین.
- ✓ معاملاتی که تحت نظارت بورس انرژی ایران انجام می‌پذیرد، معاملاتی کاملاً ایمن، شفاف، عادلانه، رقابتی و کم هزینه است.
- ✓ امکان دسترسی و آگاهی بیشتر نسبت به بازارها، ارزش واقعی فرآورده‌ها، اطلاعات عرضه‌کنندگان و امیدنامه شرکت‌ها، آنالیز هر فرآورده و کاربردهای آن.
- ✓ تعهد عرضه‌کننده برای تحویل فرآورده به خریدار مطابق با آنالیز پذیرش شده در شرکت بورس انرژی ایران.
- ✓ کشف نرخ منصفانه به دلیل وجود رقابت، عرضه و تقاضا و عدم قیمت‌گذاری دستوری مطابق با ماده ۱۸ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید.
- ✓ تأمین محصولات موردنیاز با کمترین هزینه معاملاتی و کمترین ریسک نکول طرف مقابل.

مزایای معاملاتی در بازار فیزیکی برای عرضه‌کننده

- ✓ امکان تعریف انواع قراردادهای نقدی، نسیه، سلف و کشف پرمیوم بر روی کالاهای پذیرش شده.
- ✓ عدم نیاز به برگزاری مناقصه، مزایده و تشریفات دستگاه‌های دولتی، عمومی و اجرایی مربوط به خرید و فروش کالاها مطابق با ماده ۱۷ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید.
- ✓ کشف نرخ منصفانه به دلیل وجود رقابت، عرضه و تقاضا و عدم قیمت‌گذاری دستوری مطابق با ماده ۱۸ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید.
- ✓ تسریع و تقویت فروش محصولات شرکت‌های پذیرفته شده در بورس انرژی ایران به دلیل حمایت‌های قانونی و وجود شبکه قوی بازاریابی از سوی کارگزاران.
- ✓ همه معاملات انجام شده در رینگ داخلی در سامانه ثامن به تایید خریدار و عرضه‌کننده می‌رسد و این امر کمک شایانی در جهت کاهش قاچاق می‌نماید.
- ✓ بیش از ۶۵ درصد از معاملات بورس انرژی ایران در رینگ بین‌الملل بوده که نشان‌دهنده تبدیل شدن شرکت بورس انرژی ایران به مرجع قیمت‌گذاری فرآورده‌های اصلی و ویژه در بازار منطقه است.
- ✓ استفاده از معافیت‌های مالیاتی موضوع ماده ۶ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید. (۱۰ درصد از مالیات بر درآمد حاصل از فروش کالاهایی که در بورس‌های کالایی پذیرفته شده و فروخته می‌شود از بخشودگی مالیاتی برخوردارند).

سه گام مهم فعالیت در بازارهای بورس انرژی ایران

۱ پذیرش

تطبیق کالا یا اوراق بهادار قابل معامله با شرایط مندرج در دستورالعمل مربوط و پذیرش عرضه کننده کالا جهت درج آن در فهرست نرخ های بورس و فراهم شدن امکان معامله آن در بورس است.

۲ معامله

معامله انواع حامل های انرژی در رینگ داخلی و بین الملل و یا اوراق بهادار قابل معامله.

۳ تسویه و تحویل

اقدامات لازم جهت تسویه معاملات و تحویل کالا یا انتقال مالکیت اوراق بهادار قابل معامله.

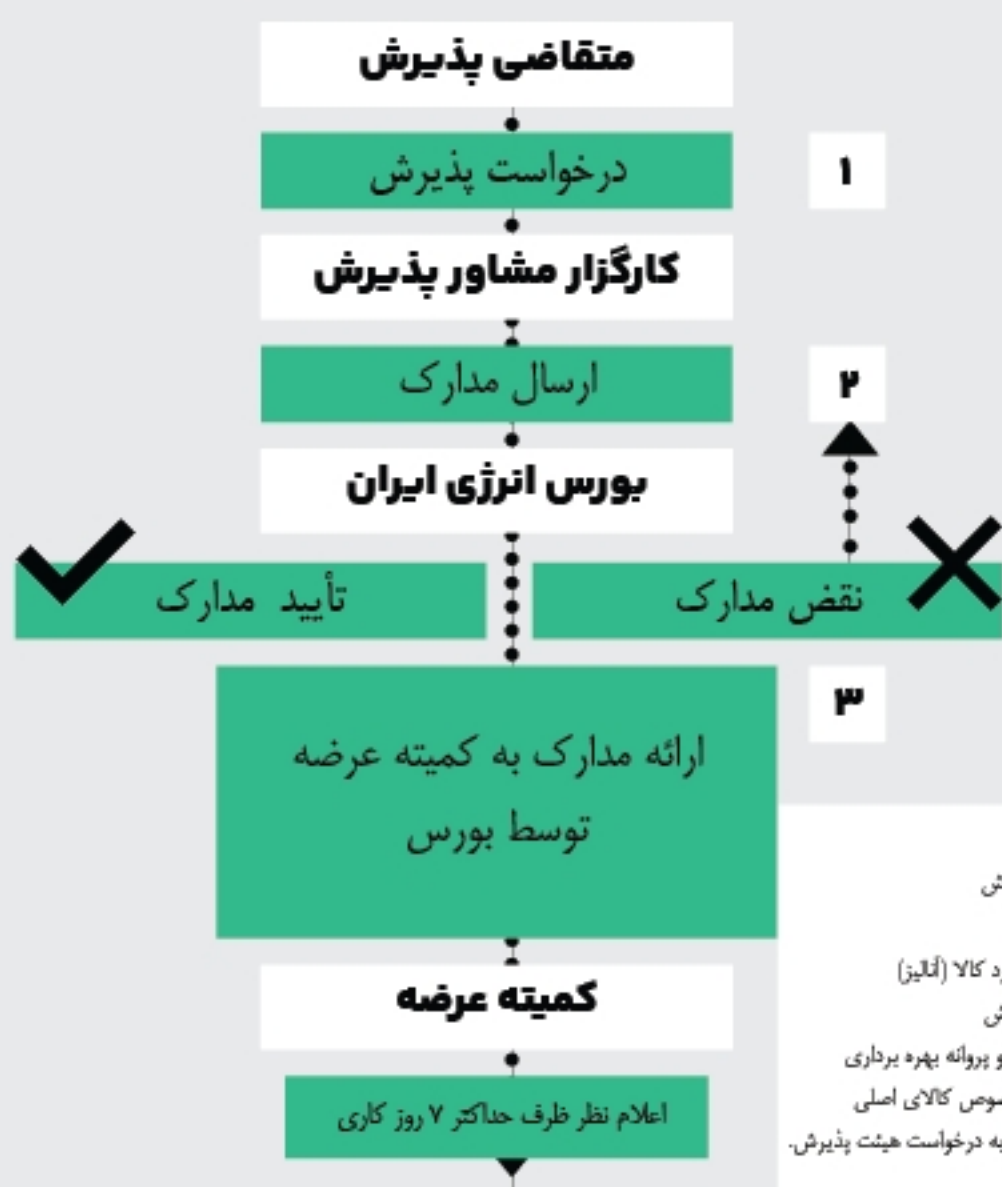
قوانین و مقررات اختصاصی بورس انرژی ایران

دستورالعمل پذیرش کالا و اوراق بهادار قابل معامله در بورس انرژی.

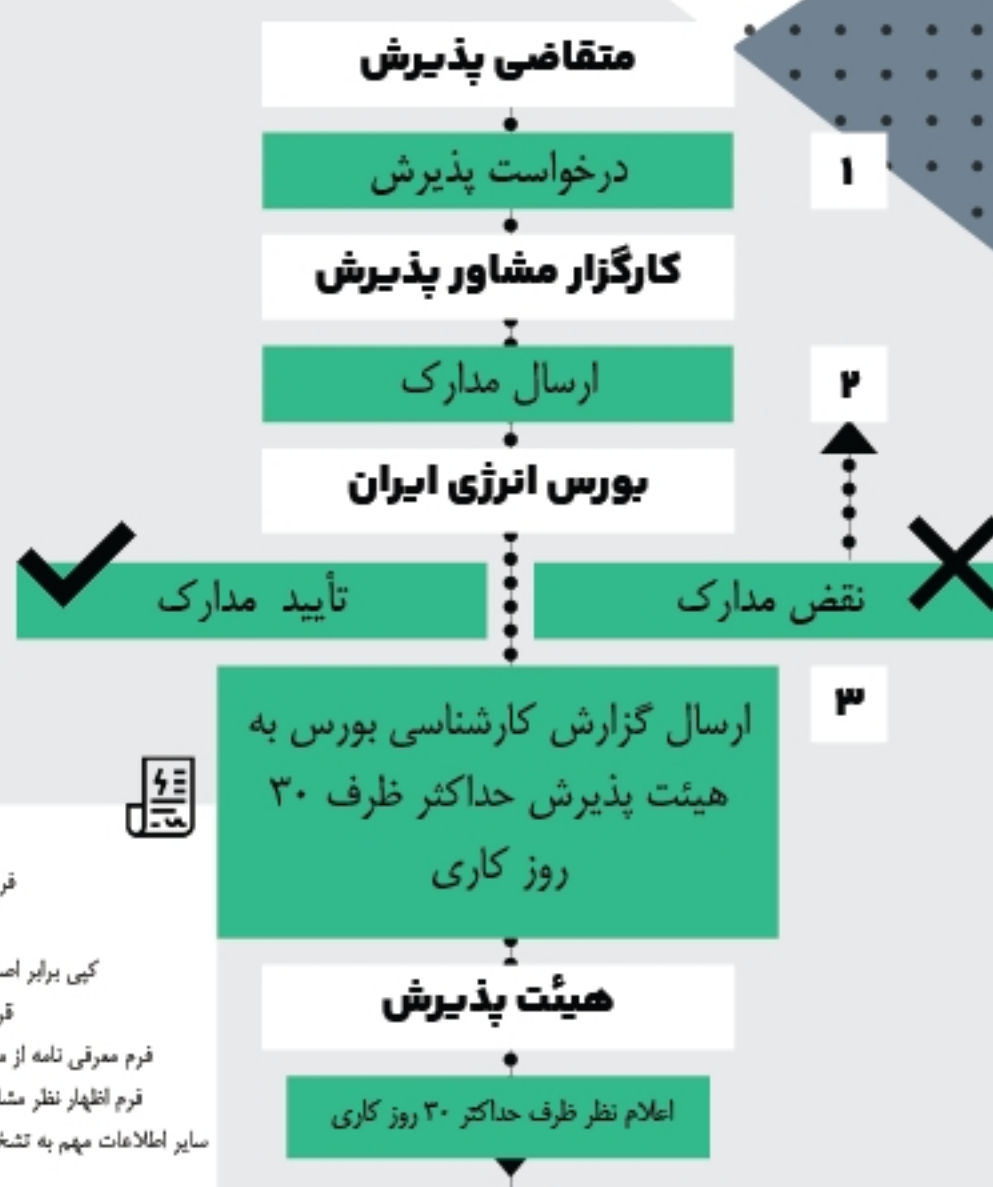
دستورالعمل معاملات کالا و اوراق بهادار قابل معامله در بورس انرژی.

دستورالعمل ثبت و سپرده گذاری کالا و اوراق بهادار قابل معامله و تسویه و پایاپای معاملات در بورس انرژی.

فرآیند پذیرش کالای مشابه در بورس انرژی ایران

فرآیند پذیرش کالای اصلی در بورس انرژی ایران

مدارک:

فرم درخواست پذیرش
امیدنامه

کپی برابر اصل گواهی استاندارد کالا (آنالیز)
قرارداد مشاور پذیرش

فرم معرفی نامه از مراجع ذی صلاح و پروانه بهره برداری
فرم اظهار نظر مشاور پذیرش در خصوص کالای اصلی
سایر اطلاعات مهم به تشخیص متقاضی یا به درخواست هیئت پذیرش.

ضوابط عمومی انجام معامله در بازار فیزیکی

- ✓ معاملات بورس باید همواره بر مبنای رقابت و به یکی از روش‌های حراج انجام شود.
- ✓ معاملات کالا و اوراق بهادار مبتنی بر کالا در بورس، صرفاً از طریق سامانه معاملات بورس و توسط کارگزاران عضو بورس انجام می‌شود.
- ✓ بورس به تفکیک تمام فرآورده‌ها نماد معاملاتی مجزا تعریف کرده و بازار، تابلو و رینگ معاملاتی مربوط به هریک را مشخص می‌نماید.
- ✓ معاملات نمادهای معاملاتی صرفاً در بازار، تابلو و رینگ معاملاتی معین شده قابل انجام است.
- ✓ روزهای انجام معاملات بر اساس مصوبه هیئت مدیره بورس انرژی از شنبه تا چهارشنبه تعیین شده است.
- ✓ ساعات انجام معامله در رینگ داخلی و بین‌الملل بورس انرژی ایران از ساعت ۹:۰۰ تا ۱۶:۰۰ تعیین شده است. همچنین عرضه‌های مازاد نیز تا ساعت ۱۶:۳۰ قابل معامله است.

انواع قراردادهای قابل معامله در بازار فیزیکی بورس انرژی ایران

تعریف قرارداد

توافقی مبتنی بر خرید و فروش مقدار معینی کالا یا تعداد معینی اوراق بهادار مبتنی بر کالا میان خریدار و فروشنده است که از طریق کارگزاران فروشنده و خریدار در این بورس انجام می‌شود.

نسیه

قراردادی که بر اساس آن، کالا در هنگام معامله تحویل و بهای آن در تاریخ سررسید و بر اساس دستورالعمل تسویه و پایاپای بورس انرژی پرداخت می‌گردد.

نقدی

قراردادی که بر اساس آن، پرداخت بهای کالای مورد معامله و تحویل آن در هنگام معامله و بر اساس دستورالعمل تسویه و پایاپای بورس انرژی انجام می‌شود.

کشف پرمیوم

قراردادی که طی آن مابه‌التفاوتی مورد توافق طرفین معامله قرار می‌گیرد و طرفین متعهد می‌شوند که در زمان مشخصی در آینده (تحویل، حمل یا بارگیری) کالا را بر اساس قیمت نهایی (قیمت مینا به علاوه مابه‌التفاوت توافق شده) معامله نمایند. خریدار بخشی از ثمن معامله را در زمان توافق به فروشنده پرداخت می‌کند و تسویه مابقی وجه متعاقباً و بر اساس شرایطی انجام می‌شود که در زمان عقد قرارداد مشخص می‌گردد.

سلف

قراردادی که بر اساس آن، کالا در زمانی مشخص در آینده تحویل گردیده و بهای آن در هنگام معامله و بر اساس دستورالعمل تسویه و پایاپای بورس انرژی پرداخت می‌گردد.

اینکوترمز (International Commercial Terms)

اینکوترمز اصطلاحات بازرگانی بین‌المللی است که معامله بین فروشنده و خریدار را تعریف می‌کند تا هر دو طرف از مسائلی همچون وظایف، هزینه‌ها، خطرات، مسئولیت‌ها و همچنین مدیریت تدارکات و حمل و نقل از پذیرش محصول گرفته تا تحویل آن را به خوبی درک کنند. هدف اصلی اینکوترمز، تعیین مسئولیت‌ها و هزینه‌های مربوط به حمل و نقل، جلوگیری از اختلافات ناشی از تفسیرات چندگانه‌ی اصطلاحات در قراردادهای تجاری و تحویل کالا بین فروشنده و خریدار در معاملات بین‌المللی است.

چهار مورد از مهم‌ترین اینکوترمزها

EXW

مخفف عبارت **Ex Works** است. در این روش، کالا در محلی که به تولید رسیده یا انبار شده است، توسط فروشنده به خریدار تحویل داده خواهد شد. بعد از تحویل کالا، خریدار متحمل بار تمامی مسئولیت‌ها و هزینه‌ها از جمله بارگیری، حمل و نقل، بیمه، گمرک و ریسک خرابی کالا می‌شود.

FCA

مخفف عبارت **Free Carrier** و به معنای تحویل به حمل‌کننده است. در این روش فروشنده کالا را در محلی که توسط خریدار تعیین شده، تحویل می‌دهد. این محل می‌تواند انبار فروشنده یا هر محل دیگری باشد. اگر محل تحویل انبار فروشنده باشد، فروشنده موظف است کالا را روی وسیله حمل بارگیری کند. مسئولیت حمل و نقل و ریسک از این نقطه به بعد با خریدار است.

FOB

مخفف عبارت **Free On Board** و به معنای تحویل روی عرشه کشتی است. این روش مخصوص حمل دریایی است. فروشنده تمام هزینه‌ها و خطرات را تا زمانی که کالا را در کشتی بارگیری کند، متحمل می‌شود. قرارداد **FOB** فروشنده را ملزم می‌کند که کالا را در یک کشتی که توسط خریدار تعیین می‌شود به بندر موردنظر تحویل دهد. در این مورد فروشنده باید ترخیص کالا را نیز به این ترتیب انجام دهد. از سوی دیگر خریدار لازم است تا هزینه حمل بار دریایی، هزینه بارنامه، بیمه، تخلیه بار و هزینه حمل و نقل از مبدأ تا مقصد را پرداخت کند.

CFR

مخفف عبارت **Cost and Freight** و به معنای هزینه و کرایه حمل تا مقصد است. فروشنده هزینه حمل و نقل تا مقصد را پرداخت می‌کند، اما ریسک از زمان تحویل کالا روی کشتی به خریدار منتقل می‌شود. در واقع ریسک‌های احتمالی فقط تا زمانی بر عهده فروشنده است که کالاها در کشتی کشور صادرکننده بارگیری شده باشند. به عبارت دیگر فروشنده مسئول هزینه‌های مبدأ از جمله ترخیص کالا و هزینه حمل و نقل برای حمل به بندر مورد نظر است. اما هیچگونه مسئولیتی در قبال تحویل به مقصد نهایی یا بیمه ندارد. هنگامی که از اصطلاحات **CPT**، **CIP** یا **CFR** استفاده می‌شود وظیفه فروشنده با تحویل کالا به حمل‌کننده پایان می‌یابد و نه زمانی که کالا به مقصد می‌رسد.

سایر اینکوئترمزها مطابق آخرین به روزرسانی از سوی اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) در سال ۲۰۲۰، به شرح زیر است

ترمهای تحویل	بارگیری در مبدأ	ترخیص کالا از گمرک مبدأ	حمل بار به طرف بندر صادراتی	تخلیه بار در بندر صادراتی	بارگیری در بندر صادراتی	حمل بار در بندر وارداتی	تخلیه بار در بندر وارداتی	بیمه	بارگیری از بندر وارداتی	حمل بار به طرف مقصد نهایی	ترخیص کالا از گمرک مقصد	موارد و مالیات وارداتی	تخلیه بار در مقصد نهایی
EXW	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار
FCA	فروشنده	فروشنده	فروشنده / خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار
FAS	فروشنده	فروشنده	فروشنده	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار
FOB	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار
CPT	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده / خریدار	فروشنده / خریدار	خریدار	خریدار	فروشنده	خریدار	خریدار	خریدار
CFR	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار
CIF	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	خریدار	فروشنده	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار	خریدار
CIP	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده / خریدار	فروشنده / خریدار	فروشنده	خریدار	فروشنده	خریدار	خریدار	خریدار
DPU	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	خریدار	خریدار	فروشنده
DAP	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	خریدار	خریدار	خریدار
DDP	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	فروشنده	خریدار

روش های انجام معامله در بورس انرژی ایران

این شیوه عرضه برای کالاهایی با یک عرضه کننده در بازار قابل انجام است.

حراج حضوری

در صورتی که کالایی مثل برق دارای عرضه کنندگان و خریداران متعدد باشد قابل استفاده است.

تمام الکترونیکی

در صورت موافقت هیئت مدیره بورس قابل انجام است و مختص بازار فرعی است.

عرضه یکجا

موعد انتشار اطلاعیه عرضه فرآورده های هیدروکربوری در بازار فیزیکی

موعد انتشار اطلاعیه عرضه در بورس انرژی ایران در هر دو رینگ داخلی و بین الملل حداقل یک روز کاری و بیشتر پیش از زمان عرضه است.

اقدامات قبل از معامله (برای عرضه کنندگان)

- کارگزار عرضه کننده اقدام به ارائه مستندات جهت ثبت کالای عرضه کننده به شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه (سمات) می نماید.
- تعیین تضامین لازم جهت عرضه عرضه کننده طبق ضوابط موجود و اعلام تضامین لازم به کارگزار توسط شرکت سمارت.
- ارائه درخواست کتبی به کارگزار توسط مشتری جهت خرید و فروش کالا یا اوراق بهادار قابل معامله
- تعیین میزان مجاز خرید یا فروش هر کد معاملاتی توسط سمارت و لحاظ نمودن در کد معاملاتی
- انتشار اطلاعیه عرضه و ثبت میزان مجاز عرضه برای عرضه کنندگان

ثبت کالا و اوراق بهادار قابل معامله

اخذ کد معاملاتی

کنترل های پیش از عرضه

موارد ذکر شده در اطلاعیه عرضه فرآورده های هیدروکربوری بازار فیزیکی

- مشخصات کالای قابل عرضه
- نام عرضه کننده و تولید کننده کالا
- نوع بسته بندی کالا
- نوع معامله قرارداد
- قیمت پایه کالا
- قیمت مبنا و جزئیات محاسبه قیمت نهایی کالا
- (در معاملات کشف پرمیوم)
- تاریخ عرضه کالا
- تاریخ تسویه قرارداد
- تاریخ تحویل کالا
- شرایط پرداخت وجه معامله قرارداد
- زمان بندی، مکان و شرایط تحویل کالا
- امکان انجام یا عدم انجام معاملات سلف موازی
- استاندارد (در خصوص قراردادهای سلف)
- بازار هدف کالا
- محدودیت نوسان قیمت پایه کالا
- محدودیت نوسان قیمت مجاز کالا (در صورت وجود)
- واحد پایه تخصیص کالا
- حجم عرضه کالا
- حداکثر افزایش حجم عرضه کالا توسط عرضه کننده
- حداقل حجم خرید توسط خریدار
- حداقل حجم خرید جهت کشف نرخ
- میزان تغییر در حجم سفارش
- حداقل تغییر قیمت سفارش
- حداکثر خرید کالا توسط خریدار (در صورت وجود)
- سایر توضیحات، ملاحظات و شرایط ویژه عرضه

مراحل انجام معاملات بازار فیزیکی به روش حراج حضوری

۱ پیش‌گشایش

زمان این مرحله ۶ دقیقه است. در این مرحله امکان ورود، تغییر یا حذف سفارش برای کارگزار خریدار وجود دارد. در این مرحله معامله‌ای انجام نمی‌شود. در صورتی که تقاضایی وجود داشته باشد، وارد مرحله مظنه‌یابی می‌شویم.

۲ مظنه‌یابی

زمان این مرحله در مجموع ۶ دقیقه است که شامل دو بخش مظنه‌یابی $1/3$ (۲ دقیقه) و $2/3$ (۴ دقیقه) می‌گردد. کلیه سفارش‌های فعال در پایان مرحله پیش‌گشایش به این مرحله منتقل می‌شود.

۳ رقابت

زمان این مرحله ۶ دقیقه است. در صورتی که حجم تقاضا در قیمت مدنظر عرضه‌کننده در مرحله مظنه‌یابی بیشتر از حجم عرضه باشد، عرضه وارد مرحله رقابت می‌گردد. در این مرحله صرفاً افزایش قیمت تقاضا مجاز است.

۴ نظارت

زمان این مرحله ۳۰ دقیقه است. این مرحله پس از پایان زمان معاملات، جهت انجام اقدامات بورس از جمله تایید معاملات اجرا می‌شود.

۵ مازاد عرضه

در صورتی که حجم عرضه در پایان مرحله مظنه‌یابی از تقاضاهایی که قیمت عرضه‌کننده را پذیرفته‌اند بیشتر باشد، مازاد عرضه در این مرحله قابل معامله است. خریداران می‌توانند با ارائه تقاضای خرید با قیمت معاملات انجام شده در پایان مرحله مظنه‌یابی، اقدام به خرید عرضه‌های مازاد نمایند. مرحله عرضه مازاد از پایان مرحله نظارت آغاز و با پیشنهاد عرضه‌کننده و موافقت بورس می‌تواند تا پایان روز کاری قبل از روز عرضه بعدی نماد معاملاتی یا یک هفته پس از روز عرضه، هر کدام که کمتر باشد، ادامه یابد.

مهلت تسویه معاملات بازار فیزیکی

رینگ بین الملل

پنج روز کاری پس از معامله

رینگ داخلی

سه روز کاری پس از معامله

مهلت تسویه با تاخیر در هر دو رینگ پنج روز کاری پس از مهلت قانونی است.

انواع روش های تسویه عرضه های بازار فیزیکی

نقدی

وجه قرارداد ظرف مدت تسویه (۳ روز کاری به علاوه ۵ روز کاری که مجموعاً ۸ روز می گردد) به صورت نقدی از سوی کارگزار خریدار به حساب تسویه واریز می گردد.

خارج از پایاپای

ظرف مهلت تسویه، سند تسویه خارج از پایاپای طبق فرمت شرکت سمات به تایید فروشنده و کارگزار فروشنده رسیده و به همراه سایر مستندات لازم از سوی کارگزار خریدار به اتاق پایاپای

با تضامین

تسویه ای که با ضمانت نامه بانکی یا از طریق گشایش اعتبار اسنادی انجام می شود و صرفاً در خصوص معاملات نسبه است.

چند مرحله ای

در این روش، تسویه معمولاً متناسب با هر دوره برداشت انجام می گیرد.

شرایطی

واریز وجه قرارداد، ارائه سند تسویه خارج از پایاپای، ارائه ضمانت نامه بانکی، سند اعتبار اسنادی حسب مورد یا سایر مستندات و طبق فرمت شرکت سمات به همراه واریز کارمزدها و کسورات بر اساس زمان بندی اعلامی در اطلاعیه عرضه صورت می پذیرد.

مراحل تسویه در بورس انرژی ایران

نکات مربوط به جرائم تسویه با تاخیر

در صورتی که انجام امور تسویه با تأخیر و حداکثر تا ۵ روز کاری پس از مهلت تسویه انجام شود، کارگزار خریدار به ازای هر روز تأخیر موظف به پرداخت ۰,۲۵ درصد ارزش معامله است. این مبلغ باید در هنگام تسویه به صورت یکجا به حساب بستانکاران موقت شرکت سمات و به نفع فروشنده واریز شود. پرداخت این وجه به فروشنده، از طریق کارگزار فروشنده و پس از کسر تعهدات فروشنده در مقابل اتاق پایاپای صورت می‌گیرد.

همچنین چنانچه کارگزار خریدار تا پایان ۵ روز کاری پس از مهلت تسویه امور تسویه را انجام ندهد، معامله او منفسخ گردیده و کارگزار خریدار مکلف است ۵ درصد ارزش معامله را به عنوان خسارت انفساخ به همراه سایر هزینه‌های مصوب اعم از دو سر کارمزد بورس، کارمزد کارگزار خریدار و فروشنده، دو سرکارمزد تسویه و دو سر حق نظارت سازمان پرداخت نماید.

۱

صدور اطلاعیه تسویه معاملات در پایان هر روز معاملاتی برای کارگزاران خریدار و فروشنده

شرکت سمات

۲

تسویه وجوه معاملات مطابق اطلاعیه تسویه وجوه در مدت زمان تسویه

کارگزار خرید

۳

صدور اعلامیه تسویه وجوه

شرکت سمات

۴

صدور حواله خرید کالا (به نام خریدار) و تحویل به شرکت سمات

کارگزار فروشنده / فروشنده

۵

واریز وجوه و کارمزد ذی‌نفعان و تحویل حواله خرید به کارگزار خریدار

شرکت سمات

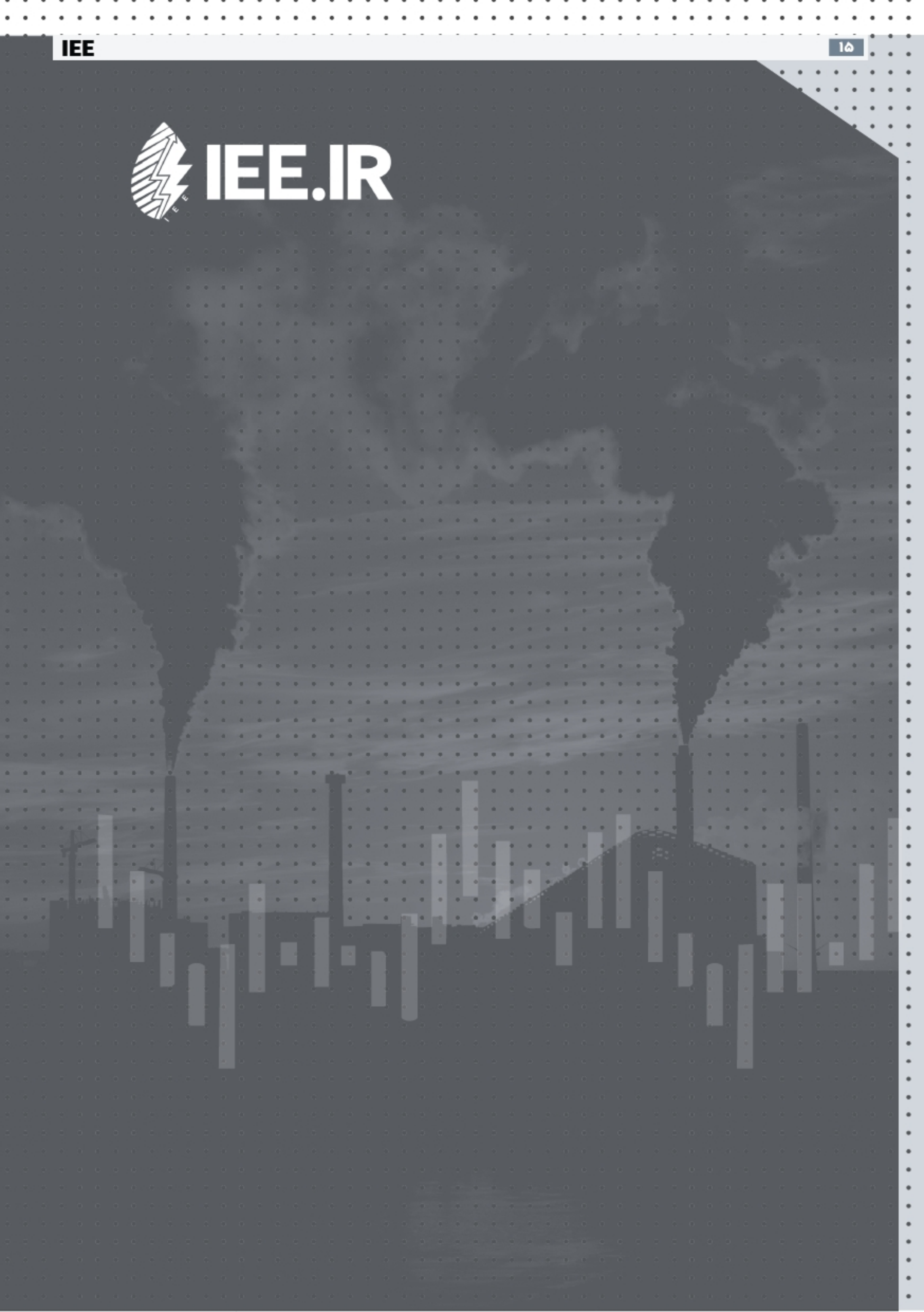
۶

مراجعه جهت تحویل کالا طی زمان مشخص شده در اطلاعیه عرضه

خریدار

IEE.IR

IEE.ir

بورس انرژی ایران

IRAN ENERGY EXCHANGE

تهران، خیابان شهید مطهری، بین خیابان

قائم مقام و خیابان سرافراز، پلاک ۲۴۳

 www.iee.ir ۰۲۱-۴۲۳۷۴